

Izšla je vsaki dan
Za vsakega iz predplačanih od 5. m. l. do 10. m. l. (6. m. l. znotraj).
Poznamo številke se prodajajo po 3 nrt. (6. m. l. znotraj).
v mnogih tovarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici,
Kranju, St. Petru, Sežani, Nabrežini, St. Luciji, Tolminu,
Ajdovščini, Postojni, Dombergu, Solkanu itd.
Cene oglaševanja se računajo po vrstah (širine 73 mm, visoke
2 1/2 mm); za trgovinske in obrtne oglaševanje po 20 stot.;
za omaritnice, zabave, poslanice, oglaševanje denarnih zavodov
po 50 stot. Za oglaševanje v tekstu lista do 5 vrst K 20, vsaka na-
daljna vrsta K 2. Mali oglaševanje po 3 st. beneda, najmanj pa
po 40 stot. — Oglaševanje sprejema inšerati oddelke uprave
„Edinost“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko

V edinosti je moč!

Naročnina znaša:

za vsa leta 24 K. pol leta 12 K. 3 mesece 6 K. — Na
naročbe brez doposlane naročnine se uprava ne ozira
Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Neprankovana
pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.
Naročnino, oglaševanje in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom).
Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik
konsorcijski lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcijska
lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

Posiljevalni račun št. 811.652.

TELEFON št. 1157.

Mesečna priloga: „SLOVENSKI TEHNIK“.

Brzobjavne vesti.

Otvoritev delegacij.

BUDIMPEŠTA 25. Danes sta bili
otvorjeni delegaciji. Predsednik avstrijske
delegacije je v toplih besedah pozdravil
novega ministra za unanje stvari barona
Aehrenthala ter je izrazil željo, da se mu
posreči, ne le da ohrani ugled monarhije,
marveč da ga še poviša. Nato je pred-
sednik v prisrčnih besedah pozdravil no-
vega vojne ministra Schönaicha. Prora-
čunske predloge bile so izročene prora-
čunskemu odseku.

BUDIMPEŠTA 25. V ogrski delegaciji
je izjavil del. Kollo, da, če ravno spoštuje
predprave krone, je vendar vsprejem
delegacij od strani cesarja v protislovju
z značajem delegacije, ki je le komisija
državnega zbora. Neodvisna stranka se
vzlic temu udeleži vsprejema v kraljevem
dvorcu.

BUDIMPEŠTA 25. Popoldne se je
v kraljevem dvorcu vršil vsprejem obeh
delegacij. Na pozdravna govora predsed-
nikov je cesar odgovoril nastopno: Zado-
voljstvom in odkritosrčno hvalo vspre-
jemam zagotovljenja Vaše zveste udanosti.
V zadnjih mesecih, ki so minuli od zad-
njega zasedanja delegacij, ni bilo v poli-
tičnem položaju nikakih bistvenih sprememb.
Kakor doslej, bomo tudi v bodoče v in-
timnih odnošajih z našimi zavezniki, spo-
razumno z rusko državo bomo delovali v
stvarih bližnjega vzvoka ter gojili povsem
prijateljske razmere do vseh držav. Pri
tem nam je vedno pred očmi, da ohranimo
mir skrbno varovaje interese monarhije.
Tekoča potrebščina vojne uprave pokazuje
povišanje v nasprotju z minolim letom,
kar se zdi opravičeno vsled nastale dra-
ginje na vseh poljih. V izrednih kreditih
zahteva pa nasprotno vojna uprava manjše
zneske, tako da znatno zaostaja skupna
potrebščina vojne uprave za ono minolega
leta. Uprava okupacijskega ozemlja si bo
tudi nadalje prizadevala, da uvede v obeh
pokrajinah celo vrsto temeljitih reform za
kulturni napredek teh pokrajin, v ko-
likor bodo to dopuščala sredstva. Bosna
in Hercegovina bosta tudi leta 1907 v
položaju, ča bosta svoje potrebščine po-
krivali iz lastnih dohodkov. V nadi, da
boste z običajno patrijotično vnemo izvr-
ševali svoje naloge, vas prisrčno po-
zdravljam.

BUDIMPEŠTA 25. Minister za unanje
stvari baron Aehrenthal je delegacijama
predložil obširno rudečo knjigo o medna-
rodni konferenci v Algeirasu, ki obsega
izlasti izmenjavo not med bivšim franco-
skim ministrom za unanje stvari Rou-
vierom in nemškim poslanikom v
Parizu, Radolinom. Nadalje izmenjavo
not med Goluchowskem in avstro ogrskim
poslanikom v Madridu Welsersheimbom,

ter med Goluchowskem in nemškim po-
slanikom grofom Wedelom. Rudeča knjiga
obsega nadalje zapisnike o konferencah v
Algeirasu. Druga rudeča knjiga obsega
diplomatčne akte o reformni akciji v Ma-
kedoniji. Delegacijama predložena rjava
knjiga obsega izmenjavo not, in akte o
pogajanjih za sklep trgovinske pogodbe s
Srbijo.

BUDIMPEŠTA 25. Skupni proračun,
za 1907, ki je bil danes predložen dele-
gacijam pokazuje čiste potrebščine Kron
367,677.273, za Kron 20,956.611 več nego
leta 1906. Redni stroški vojne 291,100.000
so za 5,400.000 K veči nego v minolem
letu, izredni stroški 13,700.000 so za
487.000 kron veči. Redni stroški za vojno
mornarico znašajo K 42,800.000, za K
13,200.000 več nego v minolem letu; iz-
redni stroški so za 1,200.000 več nego v
minolem letu. Carinski prebitki za leto 1907.
so proračunjeni okroglo na 129,500.000
za 13 milijonov več nego v minolem
letu. Okupacijski kredit za 1907. znaša
500.000 milijonov.

Drobne politične vesti.

Poziv za učenje slovenščine.
V veži graškega vseučilišča in veliki mestni
bolnišnici je že nekoliko dni nabit poziv
graške skupine društva nemških zdravni-
kov v Avstriji, v katerem se nemški me-
dicinci pozivljajo, naj se tekom svojih studij
priučo drugemu deželni jeziku, to je slo-
venskemu.

Francoski poslanik v Parizu je,
kakor poroča „Echo de Paris“, prosil mi-
nistra unanjih stvari, da ga s 1. janu-
varjem 1907 umirovijo.

Domače vesti.

† Simon Gregorčič. — Zadnji dnevi
pesnika. Pred dobrimi 8 dnevi je prišla iz
Gorice vest, da je pesnika Simona Gre-
gorčiča zadela kap. Nekaj časa je bilo
upati, da se okreva. V petek se mu je pa
zdravje poslabšalo. Zavest se mu je le
včasih vračala. Lotila se ga je pljučnica, in
njegova zlatenica je nastopila zopet v hujši
meri. Bolezen se je v noči med petkom
in soboto silno poslabšala. Vsak čas je
bilo pričakovati smrti. Zadnje trenutke
pred smrtjo, ki je nastopila v soboto ob
10. uri 10 minut dopoldne, je bil pesnik
pri popolni zavesti. Neposredni vzrok smrti
je bilo otrpnenje srca. Ob mrtvaški po-
stelji so bili navzoči njegov brat župnik,
njegova služabnica, njegov prijatelj in iz-
povednik kapucin o. Lin ter dr. Breclj.
Pogreb pokojnega pesnika se vrši dan-
es ob 8. uri zjutraj v Gorici. Sprevod

zaljubljen v neko nemško dekletce, hčerko
doseljenega geometra, da je po njenem
odhodu pal v hudo bolezen, čeprav se ni
nikdar hotela igrati z njim in ga je vedno
nazivala: »Du garstiger Junge!« — Po-
zneje, kakor mladenič je žarko in resnično
ljubil neko dekle, s katerim ni nikdar go-
voril — ni pa govoril, ker mu je prvi-
krat, ko je prvič povzdignil svoje oči
do nje, obrnila hrbet in je rekla o njem
na pol glasno nekako neumno ali žaljivo
besedo. In tako je minila v njem doba
prvega mladenišтва, ne da bi bil doživel
niti najnedolžnejega romana ljubavnega.
Ta zlati čas, ki skoro vsakemu donaša
vsaj kako tako lirčno epizodo, šel je mimo
njega, da ga ni niti opazil. Pa — njegova
v celem nelepa vnunost, njegovo suho —
suho telo z visoko zategnjenimi pleči in z
upalimi prsmi, po čemer vsem se je toli-
kano izdajala usodna bolezen sušice od

pojde z Goriškega (Katarinijev trg, hšt. 4)
do župne cerkve sv. Ignacija na Travniku,
kjer se opravijo obredne molitve. Potem
se truplo prepelje na Libušnje, v rojstno
vas pesnikovo.

**Tržaški mestni svet. Podrobna razprava
proračuna.** (Zvršetak). Kakor smo povedali
že včeraj, se je bila vnela jako živahna
debata pri postavitvi »Tlakovanje«.

Poročevalec finančnega odseka svet.
Mayer je tu poročal, da se je finančni
odsek bavil z vprašanjem o prispevku ob-
čine za tlakovanje nove openske ceste
(ulice Fabio Severo) do kamenolomov De
Rin. Finančni odsek je prišel do zaključka,
da predlaga mestnemu svetu v odobritev
triletni prispevek po 7500 K vsako leto,
to je skupnih 22.500 K, kar bi znašalo
5 % vsega troška za izvršitev tega tla-
kovanja, ki znaša 450.000 K.

Svet. dr. Mrach je izjavil, da bo
glasoval proti predlaganemu prispevku.

Svet. Morpurgo je dejal, da bo
tlakovanje koristno od zdravstvene strani.
Ne sme se namreč pozabiti, da bo stala
v bližini iste ceste nova norišnica. S tla-
kovanjem iste ceste se bo doseglo, da bo
cesta manj prašna.

Svet. Mayer je i on potrdil, da bo
to delo koristno v zdravstvenem pogledu.
Finančni odsek je predlagal ta mali pri-
spevek, da pokaže mestni svet svojo dobro
voljo prispevati k državnim delom.

Vladni zastopnik vl. sv. Lasciak
je izjavil, da vlada nima dolžnosti tla-
kovati one ceste. Če to stori, stori le iz
zdravstvenih ozir, a zdravstvena skrb
pripada občini.

Svet. dr. Mrach je izjavil, da ni
rekel da je dolžnost vlade, da tlakuje ono
cesto, a prepričan je, da če je vlada skle-
nila ono cesto tlakovati, ni storila tega
iz ljubezni do tržačanov, marveč zato, ker
stoji ob isti cesti vojaška bolnišnica.

Vladni zastopnik Lasciak je na
to odvrnil, da je cesta do vojaške bolni-
šnice že tlakovana.

Sv. dr. Rybář je predlagal, naj se
ta trošek prenese mej izredne. Župan je
tako dal ta predlog na glasovanje, a ni
bil vsprejet.

Pri postavitvi »Ceste v okolici« je
tajnik Gabrielli poročal, da je bil ma-
gistrat določil za to postavko svoto
80.600 K, a da je potem finančni odsek
črtal 40.000 K, katera svota je bila na-
menjena za podaljšanje klanca v Škorklji
se stare openske ceste do postaje open-
skega električnega tramwaya.

Inž. Lorenzutti je pojasnjeval, da
bi bilo podaljšanje tega klanca jako ko-
ristno.

Svet. Polacco je izjavil, da se mu
zdi svota 40.600 K premala za ceste v
okolici, ki da so jako slabe.

podedovanih tuberkul — vse to ni moglo
očaravati. On sam je dobro vedel to.
Morda bi bil mogel pridobiti kako srce,
ker je bil umen in dobrega plemenitega
srca; ali, zavedajoči se, da ni lep in da
je bolan — je bil plah in nespreten pred
ženskami. To plahost pa je iz ponosa
skrival v nekako divjastvo in nepristop-
nost. Delal se je takega tudi v hipih, ko
mu je duša najmočnejše gorela od želje, da
bi bil ljubljen in da bi si privil k prsam
dekle, po katerem vzdihuje. Seveda — ko
je bil zopet sam, tedaj se je prepuščal
valovom čustvovanja in je vzdihal —
jokal — kotkinjal sebe in svojo narav in
nelepoto ter je tožil radi neumnosti pri-
rode, ki slepo in brez izbire stavlja v isti
pojavi toli slabo telo in toliko silno po-
trebo ljubezni. To željo, da bi bil ljubljen,
in tisto veličajno umevanje ljubezni ni iz-
ginilo tudi potem, ko je stopil v prak-

Inž. Lorenzutti je pojasnil, da je
ta svota namenjena za nekatere poprave in
za razširjenje nekaterih cest. V tem oziru
se je že mnogo storilo.

Svet. dr. Depiera je dejal, da ker
se letos ne bo delalo ceste v Škorklji, bi
se moralo pustiti trošek za to postavko v
svoti, ki jo je predlagal magistrat, namreč
80.600 K. v svrhu, da se podaljša ome-
njeni klanec v Škorklji. Stavlja je v tem
smislu svoj predlog. Temu predlogu se je
pa protivil svet. Mayer in dejal, da bi
ta trošek na vsaki način spadal mej iz-
redne, na kar je svet. dr. Depiera iz-
javil, da si pridržuje pravico staviti pred-
loge v razpravi o izrednem delu proračuna.

Na to je prišla na vrsto panoga »Bo-
gočastje in slavnosti«. Tu se je oglašil
svet. dr. Mrach. Dejal je približno tako-
le: »Ti troški se imajo deliti v dve vrsti.
V prvo vrsto spadajo redna službovan-
ja, stanarina dohodnikov, remuneracije,
i. t. d., v drugo vrsto spadajo pa
troški za cerkvene takozvane meščanske
slavnosti. Če bi hotel slediti svojim čut-
stvom, bi predlagal črtanje vse te panoge,
a hoče le, da se da izraza laičnemu zna-
čaju občine. Na to je predlagal resolucijo,
sklepajočo črtanje vseh troškov za cer-
kvene slavnosti, v kolikor niso obvezni,
ter nalagajočo eksekutivi, naj skrbi, da se
ne bodo ponovile obveznosti, iz katerih
izhajajo troški, ki jih sedaj ni možno čr-
tati. Ponovil je še enkrat, da ga pri tem
ne vodijo strankarska čustva in da noče
motiti verskega prepričanja nikoga. Hoče le
da se izrazi laičnost občine. Cerkev naj
vrši svoje slavnosti v cerkvah na svoje
troške, a občina, kadar ima opraviti kako
slavnost, naj jo opravi civilno.

Župan je stavil predlog dra. Mracha
na glasovanje, a ker se ni moglo konsta-
tovati, je li bil predlog vsprejet ali od-
klonjen, je nekdo predlagal, naj se vrši
poimensko glasovanje. Predlog je bil
vsprejet z 22 proti 21 glasom (ne 21 proti
20, kakor smo, po pomoti, poročali vče-
raj). Dva svetovalca sta se vzdržala gla-
sovanja. Naši zastopniki so glasovali proti
temu predlogu. Čudno je pa, da so proti
temu predlogu glasovali vsi židje izven
dveh, namreč Samaja in dr. D' Osmo.
Ostali, kakor dr. Venezian, Mayer, Mor-
purgo, Polacco in drugi so glasovali proti.

Ko je na to poročevalec hotel čitati
postavko »Cappella civica« (cerkveni
orkester), ga je župan opozoril, da ta po-
stavka odpade; ostane v njej le kapelni-
kova plača. Rekel je: »Kapelnik ostane,
a nima več kapele«.

Pri postavitvi »Dotacija gledališču
Verdi« panoge »Umetnost in slavnosti«
se je oglašil svet. dr. Mrach rekši, da,
če ravno smatra ta trošek brezkoristnim,
vendar noče predlagati, naj se ga črta,
niti, naj se prenese mej izredne troške.
Hoče pa, da se priznanje in odobritev

tično življenje in mu tega ni moglo vzeti
niti moderno, racionalno, skoro materija-
listično pojmovanje srca in njegovih taj-
nosti. Še sedaj ga je mogla čudežno ga-
niti vsaka lepa okolica, vsaki cvet —
vsaka pesem ptice ali človeka — in vse
to je razvnelo v njem silen ogenj, da
je občutil neodoljivo potrebo, da bi kaj
pritisnil na svoja prsa in da se mu je
izvila želja, da bi našel in vračal ljubezen.
Gledajoči kako lepo ženo ali dekle je
ostajal čisto v mislih, ali vendar se je ves
tresel od duševne in telesne strasti in željo
je pil va-se vso prikazen. Vsako čarobno
linijo nje telesa, vsako dražestno kretnjo
— vsaki nabor obleke njene si je za-
pomnil in užival podobno umetniku, a
potem je vsakokrat zapadal v melanco-
ličan obup, ker mu je neusmiljeno zaprto
vse to veliko kraljestvo ženske lepote.
(Pride še)

PODLISTEK.

Zakaj?

Hrvatski spisal Ksaver Šandor Gjalski.

Prevel M. C—č.

— Ah — a vsemu je konec — kako
naj jaz nesrečnež se mislim na to! — se
je obupno prekinil v opojnem čustvovanju,
ko ga je naenkrat začel mučiti suhi
kašelj. In ob misli, da zanj ni več tega
blaženstva, da je smrt jedina, ki mu nudi
svoj naročaj — se je zjokal kakor malo
dete. Še bolj ga je bolela ta misel, ko se
je spominjal, da niti ni nikdar okusil
sreče, o kateri je sanjal ravnokar. Le
kupljeni poljubi so imeli gasiti njegovo
žej. A ta žeja je bila v njem silnejša in
močnejša, nego v malo katerem drugem.
Že kakor mal dečko se je bil nekoč tako

tega troška ne smatra za obvezno, da je dotacija temu gledališču redno potreben trošek.

Svet. Polacco je pa predlagal, naj se ta trošek prenese mej izredne, a ta predlog ni bil vsprejet.

S tem je končala razprava o rednem delu proračuna. V nocojšnji seji pride v razpravo izredni del.

Nase gledališče. Včerajšnja repriza »Kinematografa« se je — kakor smo pričakovali — izvrstno posrečila. Z gladi, čilim tempom, z izpolnjenimi opredmi in zaokroženim igranjem je celo prekosila premijero. Med igralci je vladalo jako živahno razpoloženje, vesela razigranost, objestna razposajenost in dobre njihove volje ni nič motila — napol prazna dvorana! Žal da je bila predstava tako slabo obiskana; a kriv je tukaj nebeško lepi dan, ki je zvalil večino našega občinstva ven v naravo, in potem je bil čas predstave nesrečno izvoljen! Morala bi se vršiti ali uro pozneje ali pa še bolje, zvečer, in brezdvomno bi bilo gledališče polno. Res škoda lepe igre! No, praznovala je svoj veliki moralni uspeh. Podrobno včerajšnje reprize ne bomo ocenjali, to se je zgodilo že ob premijeri, in odveč bi bilo, k starim hvali dodajati novo. Naj zado- stuje, da vsem igralcem iskreno čestitamo na včerajšnjem izbornem igranju, in da jim izkažemo čast s tem, da beležimo tukaj tudi to pot njih imena. Proizvajali so moške vloge, gospodje Stoka, Pohar, Cotič, Podkrajšek, Gulič in Gombac, ženske vloge pa gospe Germekova in gospodične Janova, Odinalova in Puceljnova.

V nedeljo uprizori »Dram. društvo« zopet novitelo in sicer slavno in vele- bavno veseloigro »Ugrabljeni Sabinke«.

† **Janko Grahor.** V četrtek je umrl v Zagrebu Janko Grahor veleindustrialec in dolgoletni predsednik zagrebske trgovske in obrtne zbornice, v starosti 79 let.

Nov slovenski list. Prejeli smo list »Naša zveza«, glasilo društva »Naša zveza«, ki bo izhajal v Ljubljani v prostih obrobah; 12 števk bo stalo 2 K.

Trgovsko-izobraževalnega društva posre- dovalni odsek javlja, da ima na razpolago več mladeničev in učencev, ter išče mlade- niča ki mora imeti popolno prakso v prodajalnici kolonialnega in jestvinskega blaga, vstopi pa lahko takoj. — Trgovci! poslužujte se edino tega odseka. Za vsako premembo, informacijo i t. d. obrnite se edino na gosp. Vekoslava Plesničar. Via Giulia 29, ki vam da vsa pojasnila.

Zlato poroko bosta jutri dne 26. t. m. obhajala v Selah pri Kostanjevici na Krasu Jernej in Polona Pahor iz dobro znane rodbine iz Trsta.

Najmanjša učenka na Kranjskem je 7 letna Alojzija Kralj, ki je vstopila letos v šolo v Smarju pod Ljubljano. Velika je le 88 cm, sicer je povsem normalno razvita in zdrava.

Prijet ponarejalec menic. Trgovca z vi- nom Kaiserja iz Ptuj, ki je ponarejal menice in čegar pasiva znašajo 1.200.000 kron, so prijeli v New Yorku. Pripeljejo ga v Ptuj.

Telefonska zveza sv. Lucija-Tolmin se s 1. januarjem 1907. preda javnemu prometu. Triminutni pogovor med obema krajema bo stal 20 stot.

Akademsko društvo »Slovenija« na Du- naju priredi dne 30. novembra t. l. ob 8. uri zvečer v dvorani »Zum Weingarten«, Getreidemarkt, »umetniško-zabavni večer«.

Slov. akad. društvo »Ilirija« v Pragi si je na svojem V. občnem zboru dne 14. listop. 1906. izvolilo sledeči odbor: Pred- sednik: jur. Lenart Lotrič; predpredis- nik: jur. Adolf Lenart; tajnik: jur. Rado Jerman; blagajnik: tehn. Viljem Kukec; knjižničar: tehn. Alfonz Hrovatin; gospo- dar: tehn. Svetko Martelanc; arhivar: tehn. Vekoslav Lušin; Preglednika: fil. Zvonimir Bernot in tehn. Peter Brelih.

Tujci v Opatiji. Od 1. sept. do 21. nov. 1906. je prišlo v Opatijo 6175 oseb. Od 15. do 21. novembra 1906. je priraslo 214 oseb. Dne 21. novembra 1906. je bilo nav- zočih 962 oseb.

Razne vesti.

* **Stolnica sv. Pavla v Londonu v nevar- nosti.** Iz Londona poročajo od 21. t. m.: Že dlje časa se govori, da je stolnica sv. Pavla v nevarnosti, da se zruši ker je vsled mnogih podzemskih železnih zemlja pod stolnico zrahljana. Bojazen se je po- večala, ker se je danes seznało, da se je južnozahodni zvonik že nagnil proti jugu za 13 palcev. Nameravali so ravno pod zvonikom zgraditi veliki kanal, kar so mo- rali sedaj opustiti.

Cerkev sv. Pavla je največja, najlepša in poleg vestminsterske opatijske najimenitnejša cerkev londonska. Zgrajena je bila od leta 1673 do 1700. Notranja olepsava je bila dovršena še le leta 1848. Cerkev je zgrajena v podobi križa ter ima kupulo v premeru 33 metrov ter je križem vred visoka 111 metrov. Cerkev ima dva zvo- nika, v enem je največji zvon Anglije.

* **Goto za Kitajce in Korejce v Vladiv- stoku** Ruska upravna oblastinja v Vladivostoku je sklenila zgraditi za Kitajce in Korejce, ki bivajo v Vladivostoku, geto ter jim odzeti pravico do svobodnega stanovanja. Kitajski trgovski agent se je temu sklepu ruskih oblastnih uprli ter rekel, da se bo z Rusi, ki bivajo na Kitajskem, istotako postopalo.

* **100.000 mark za en rokopis.** Izak, sin Abrahama, višega duhovnika židovske samaritanske lobčine je ponudil london- skemu britanskemu muzeju na prodaj neki rokopis. Izak se nahaja v veliki bedi ter zahteva za rokopis 100.000 mark. Ta rokopis je prepis glasovitega 4700 let sta-rega izvirnega preveda pentaterha iz hebrejskega na samaritanski jezik, ki je bil napravljen pred 1000 leti. Rokopis je dolg okoli 7 metrov v malih poglavjih in pisan s samaritanskimi čerkami. Rokopis je shranjen v dragoceni skatli.

* **Ruska polarna ekspedicija.** Rusija deluje mnogo na polju zemljepisja in pri- rodopisja. V zadnjem času se ruska vlada intenzivno bavi s preiskovanjem polarnih pokrajin. Tako so ruske znanstvene eks- pedicije več ali manj že preiskale Spic- berg, Medvedje otočje, Novajo Zemljo in Novo Sibirijo. Sedaj pripravlja rusko mi- nisterstvo vojne mornarice ekspedicijo v ledeno morje, ki je bila po načrtu A. G. Kilickega sklenjena že leta 1903. Po- trebna denarna sredstva za ekspedicijo preskrbijo carska akademija znanosti, geo- grafično društvo ter ministerstva za uk in vojno mornarico. Ekspedicija bo imela povsem znanstvene svrhe ter se bo bavila z opazovanjem solnečne radijative, polari- zacije ozračja, toka oblakov, z opazovanjem elementov zemeljskega magnetizma in električne struje v ledenem morju ter ana- liziranje kemijske sestave ozračja in morske vode. Ekspedicijo bo vodil podpolkovnik Sergejev. V začetku je bil za to ekspe- dicijo namenjen admiral Makarov, ki je našel tragično smrt na oklopnjaku »Petro- pavlovsk« pred Port Arturjem.

* **Beda književnikov na Španskem.** — Španski pisatelji se nahajajo v malo za- vidnem stanju; navadni honorarji za ro- mane so na Španskem tako mali, da ni možno razumeti, kako da morajo romano- pisci od tega živeti. Dočim je n. pr. v Parizu deset romanopiscev, ki zaslužijo na leto 100.000 in še več frankov, se na Špan- skem honorira dolge romane s 50 franki, in za romane, ki obsegajo po dva zvezka, dobi pisatelj malo več nad 250 frankov.

* **Igralec Henri Irving in njegova tašča.** »Gaulois« je priobčil zanimivo črtico iz življenja velikega angleškega igralca Hen- rija Irvinga. Umrla mu je žena, a njen pogreb se imel vršiti v Dublinu. Po obi- čaju se je imel zet peljati na pogreb svoje žene vedno na istem vozu s taščo. Ko so Irvingu rekli, naj sede na voz s taščo, je rekel, da tega nikdar ne stori. Toda nje- govi prijatelji so ga nujno prosili, naj to stori, ker bi ljudje sicer rekli, da ni ljubil svoje pokojne žene. Slednjič se je dal pre- govoriti in ko je šel iz sobe, da stopi v kočijo, je rekel prijateljem: Dobro, jaz storim to radi pokojnice in ker vi to hočete, toda vedite, da ste mi pokvarili ves dan.

* **Grozilna pisma papežu.** »Daily Ex- press« poroča iz Rima, da so anarhisti poslali papežu grozilna pisma, v katerih mu naznanjajo, da mora na vsaki način postati žrtev atentata. Sodi se, da name- ravajo izvršiti v Vatikanu atentat z bombo, vsled česar so straže pomnožene.

Črna gora.

Črna gora zavzema prostor 9080 kva- dratnih kilometrov in ima okoli 350.000 prebivalcev ter se deli na pravo Črno goro in na Brda (radi 7 gorskih vrhuncv). Črna gora zavzema zapadni del kneževine, Brda vztočni. Kneževina se deli v nahaje in sicer stare in nove. Stare so: Rečka (mestice Rieka); 2. Crnička; 3. Lješanska; 4. Bielopavliči; 5. Katunska; 6. Piperi in 7. Kuci. Nove nahaje so: Grahovska (Gra- hovo glavni kraj); 9. Moračka-Bovačka (od glavne reke Morače); 10. Banjani; 11. Vasojevići (gornji) in 12. Kolašin in Drobnjak (Drobnjaci).

Največi kraji (mesteca, trgi) so: Pod- gorica 7000 prebivalcev, Nikšić 4000, Ucinj (Dulcigno) 5000, Bar (Antivari) na Jadranjskem morju 3000, Rieka 2000, Danilov grad 1000, Kolašić 1000, Spuž 1000, Grahovo 2000, Virbazar 1000 in prestol- nica kneževine Cetinje 4000 preb. Črna- gora nima še železnice, izvozna in uvozna trgovina znaša na leto samo okoli 5 mil. kron. Kneževina more za slučaj vojne postaviti na noge do 50.000 mož.

V zgodovini je bila Črnagora za časa Rimljanov del Ilirije. Samo na vztočni strani so stalno prebivali ljudje, a ta stran se je zvala Ager Labeatis, kjer je bilo mesto Dioklea (Duklja), odkoder je bil doma rimski cesar Diokles ali Dioklecijan (Du- kljanin). Za časa selitve narodov se je naj- prej naselilo hrvatsko pleme, potem pa srbsko, ki je imelo malo kneževino Zento, Zetsko (po reki Zeti, pritoku Morače), kjer je bil prvimi znatnijim gospodarjem Vuk, sin velikega župana Stepana Nemanje, Ko so Nemanjići izumrli (1367), odcepila se je Zetska od srbske carevine pod rojakom Nemanjićev, Balšom, ki je utemeljil vladarsko hišo Balšičev (1367-1421). Pozneje je Stepan Jurašević, po imenu Črni, po dolgih bojih utrdil svoje vladarstvo in po njem se je potem dinastija imenovala Črnoevidčev (1423-1516) dežela pa Črna gora. Z Jurjem Črnoevidčem, ki je imel za ženo hčer beneškega doža Marija Moce- niga, ki je njej za voljo odšel iz Črnogore. Tedaj leta 1516 je prenehala vladarska hiša Črnoevidčev in od tedaj so do leta 1697 vladali razni vladike. Ko je leta 1697 umrl vladika Lev, so izbrali vladarjem vladiko Danila Petrovića iz plemena Nje- guš in od tedaj do danes vlada dinastija iz tega roda ali plemena, najprej kakor vladike od 1697 do 1851, od tega leta na- prej pa kakor svetovni knezi. Leta 1860 je nastopil vlado sedanji knez Nikola z naslovom kraljevsko visočanstvo.

Kako se je Črnagora razvijala v prosveti v zvezi vsemu siromastvu in raznim neprilikam?

V prosveti ni mogla Črnagora do naj- novejšega časa napredovati, ker je morala biti vedno pod puško na obrambi pred Turki in Albanci. Na berolinskem kon- gresu leta 1878 je bila Črnagora progla- šena neodvisno kneževino in tedaj se je pod sedanjim knezom Nikolo začelo tudi razvijati ter ustanovljati šole. Danes je Črnagora ustavna država. Vladika in du- hovni vladar Peter Sveti (1782-1830) je uvel neko vrst osnovne šole v cetinjskem sa- mostanu, v katerem je sam bil učiteljem ter je poučeval kandidate za svečeniški stan. Še le leta 1833 je vladika Rade (Peter 1830-1851), slavni pesnik »Gor- skoga vienca«, osnoval v Črnigori prvo in pravo osnovno šolo, a poleg nje tudi si- rotišče, ter so se dijaki v cetinjskem sa- mostanu učili in hranili. Do vlade kneza Danila (1851) je imela Črnagora samo eno osnovno šolo, a ta vladika jih je ustanovil osem. No, to so bili samo početki. Sedanji knez Nikola je pričel energično uvajati šolstvo in prosveto ter sodstvo. Leta 1863 je osnoval bogoslovno semenišče na Cetinju. Ta šola ni dala Črnigori le dobrih svečeničkov, ampak tudi dobrih učiteljev. Leta 1870 je bilo ustanovljenih 30 ljud- skih šol.

Ako hočete imeti pōd iz dobrega suhega jelovega lesa in lepo obdela- nega, kupite

dilje (sfoi)

v zalogi

BART. BIDOLI - TRST

ulica SS. Martiri šte. 19

Razpošilja se tudi na deželo.

Zastopnik:

Alberto

Tedeschi

TRST

Corso št. 4

III. nad.

ANTON SKERL

mehanik, napravežni zvečenec.

Trst - Carlo Goldonijev trg 11. - Trst

Zastopnik tovarne koles in motokoles »Puch«

Napeljava in zaloga električnih zvončkov, ljuci in prodaja gramofonov, zvonofonov in fonografov. Zaloga priprav za točiti pivo. Lastna mehanični delavnica za popraviljanje sivalnih strojev, koles motokoles itd.

Velika zaloga pripadkov po tovarniških cenah.

TELEFON šte. 1734.

Najboljša reklama za trgovce, obrtnike, rokodelce in zasebnike sploh so »MALI OGLASI« v »Edinosti«

GLAS.

V bogatej zalogi pohištva

Em. Ehrenfreund

(prej Josi)

ulica Nuova 24 (prilijajo)

daja nove in rabljeno pohištvo po konkurenčnih cenah v najem.

V dobroznani prodajalnici jestvin in kolonial

Petra Peternel

v ulici Giulia šte. 76

je vdobiti vsakovrstno jestvine, kakor: kavo, riž, testenine (napeljske), sladkor, turšeno in belo moko, naravno maslo, sveče milo, jedilno olje prve vrste. — Blago vedno sveže.

F. Pertot urar

TRST - ul. Poste nuove št. 9

priporoča veliki izbor ur: Omega, Schaffhouse, Longines, Tavannes itd. kakor tudi zlato, srebrne in kovinske ure za gospe. Izbor ur za blizno. Sprejema popraviljanja po nizkih cenah.

ALBERT BROSCHE

Trst ul. Sv. Antona 9. Trst.

Kožuhoinar in izdelovalec kap

odlikovan na razstavi v Trstu leta 1882.

Velika zaloga kožuhovin in kap za vojake in civiliste

Izvršuje poprave hitro in za nizke cene; sprejema v shrambo zimske kožuhovine ter jamči za škodo provzročeno po moljin in po požaru.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tessa šte. 52. II. (lastna hiša).

ZALOGA:

PIAZZA ROSARIO (Zolsko poslopje).

Gono, da se ne bati nobene konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih posebnih načrtih.

Elektrovar, svetil, brezplačno in franke

Dunajska prodajalnica slanine

GIORGIO HUTTER

se je otvorila v soboto 10. t. m. v ulici della Caserma 19

Palača Vianello poleg Kinematografa EDISON,

Prodaja prekajenega in svežega mesa, vsake vrste salamov iz Modene, Bolonje, Verone in Ogrskih. — Klobase Neustädter in Kranjske. — Velika zaloga svežih konserv in konserv v skatljah, omake in sir vsake vrste.

Prodajalnica je prostorna, zračna in krasno opremljena, red in higijena natančna.

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON

TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5.

KATALOGI BREZPLAČNO.

Kdor se želi elegantno obleči

naj ne zamudi obiskati prodajalnice narejenih oblek

ALL' UNIVERSO

Zrg Carlo Goldoni št. 1

kjer najde največjo ugodnost v cenah in velik izbor za zimsko dobo.